

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 18 • Perjantaina 25. syyskuuta 2009

60. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Rippikoulu luo muistoja ja yhteenkuuluvuutta

Kuudenkymmenen vuoden takaisia muistoja verestelivät Kurkijoen seurakunnan viimeiset rippikoululaiset Kurkijoen Pitäjäjuhlien aikaan juhlahumalanpalveluksen jälkeen Loimaan kaupunkiseurakunnan kirkon yläsalissa.

Tuolloin kun oli tiedossa, että Kurkijoen seurakunta lopettaa toimintansa oli rippikoululaisten varsinainen ikäkausi 1933 syntyneet, mutta nyt otettiin poikkeuksellisesti myöskin 1934 syntyneitä mukaan. Niinpä tämä rippikoululaisten joukko kasvoikin 71 osanottajan määrällä varsin suureksi. Tytöt ja pojat olivat yhtäaikaan ja tenttaustunnit käytiin silloisessa kauppalan puukirkossa nykyisen toripuiston paikalla.

Kolmesta muistelija oli löytynyt koolle ja kokoontumista väritti muistelemisen paljous, jota johdatteli Loimaan seurakunnan pastori Ritva Szareg. Teuvo Ahokas toivotti osanottajat tervetulleiksi mainiten, että idea ei ollut hänen vaan Airi Heinosen (Ristolainen) ja kun seurakunnalta saatiin lupa kokoustiloihin ja vielä nuori pappishenkilö mukaan, oli tehtävä sanomalehti Kurkijokelaisen kautta poikimassa tapahtumaa todeksi.

Todennäköisesti lehtikutsu ei tavoittanut kaikkia koulussa mukana olleita, kun osanottajajoukko jäi näin vähäiseksi. Mutta kun todettiin, että ainakin 15 oli siirtynyt jo ikuisen rajan taa, pidettiin tilaisuutta kokoon-tumisen arvoisena näillä muistelmilla.

Pastori Ritva Szareg korosti avauspuheessaan hengellisten aakkosten kylvöä elämän jatkossa ohjenuoraksi jokaisen kasvaessa ja varttuessa omaan elämäntehtäväänsä.

Dementiaalakin oli osuutensa jo ikääntyvällä porukalla, kun kukaan ei muistanut, olisiko meillä keuhkain virsilaulujen opettajaa kirkkoherra Arvi Kujalan lisäksi.

Mitään suurempia kahvituksia ei silloin ollut juhlista puhumattakaan. Jokusilla oli ollut jopa rippipuvun hankinnassa hankaluuksia. Useimmat tulivat konfirmaatiotilaisuuteen polkupyörällä. Tyttöillä oli musta

tai valkea rippipuku.

Rippikouluun pyrkiminen tapahtui Kurkijoen seurakunnan kinkeritilaisuuksissa, joissa meitä kuullusteli kanttori tai vastaava. Tällainen kinkeritilaisuus oli ainakin Kauhanojalla Emil Reijosella lähinnä Mikrilän kyläläisten keskuudessa. Meitä olikin varsin runsas osanottajajoukko: Marjatta Vaittinen†, Oili Naukkarinen, Mirja Sihvonen, Kaija

Lindgren, Helli Reijonen, Antero Partinen†, Veikko Ruotsi†, Aarne Sanela, Väinö Kettunen, Pentti Sahla, Erkki Reijonen ja tämän jutun tekijä Teuvo Ahokas. Nimen perässä oleva risti kertoo henkilön siirtyneen ”tuonilmaisiin”, voi olla muitakin, mutta kun ei ole varmaa tietoa.

Harras toive olisi, jos saataisiin alkuperäisen kuvan 1949 henkilöiden osoi-

tetiedot päivitettyä, niin joku voisi tehdä varsin kattavan tutkimuksen näiden Kurkijoen viimeisten seurakuntalaisten rippikoulun jälkeisestä sijoittumisesta yhteiskuntamme. Nyt koolla olleiden tiedot olen paikantanut alkuperäisestä kuvasta, lisätietoja kaivattaisiin.

Terveisin

Teuvo Ahokas

Tässä lehdessä mm.

Kerttu Kopsa
saavutti sadan vuoden iäns. 4

Tanhukirja Kurkijoen kunnankirjastostas. 5

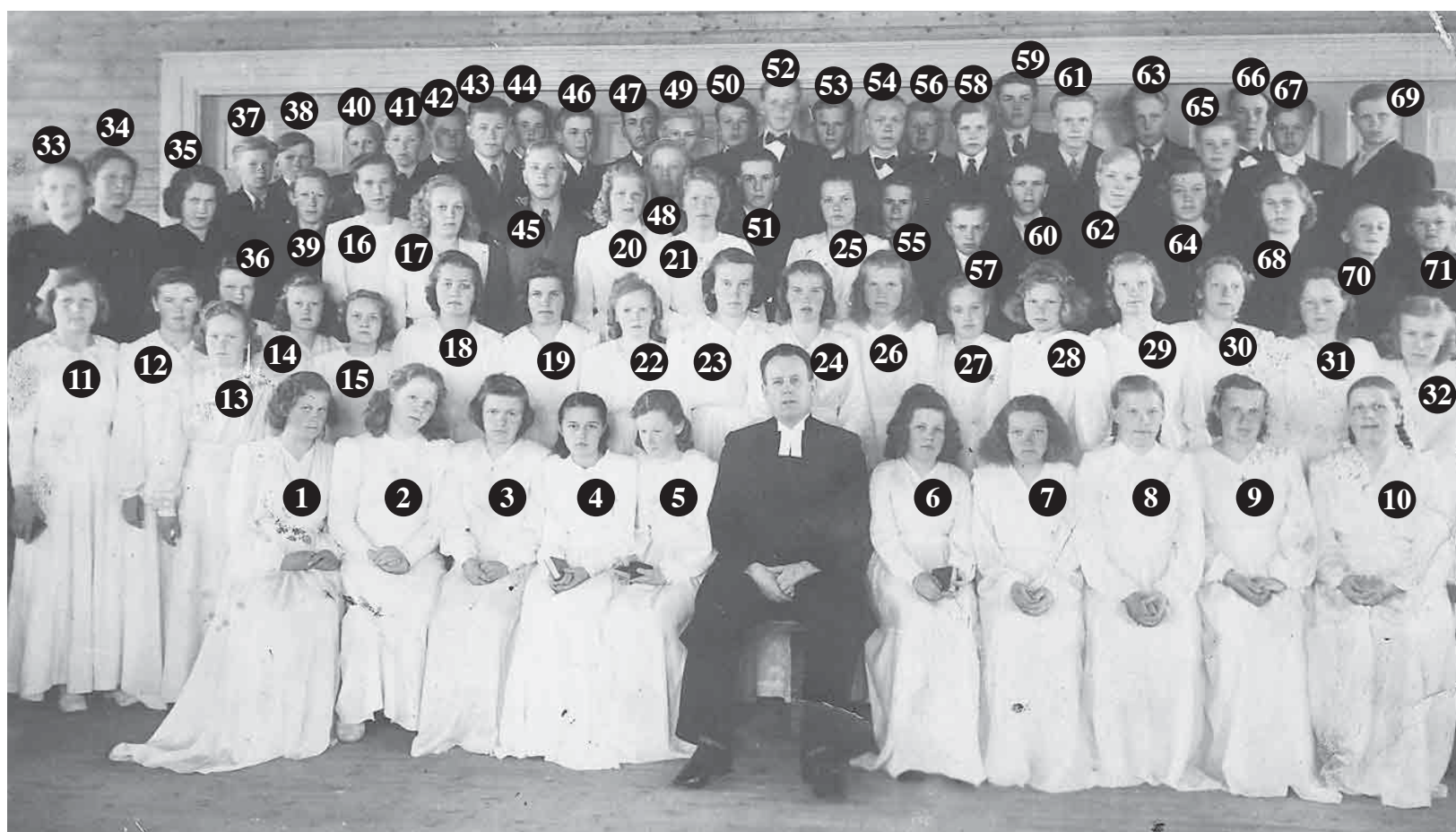
Saa valittaas. 6

Antti Tuuri
jälleen Rahjan housuissas. 8

Toimitus on avoinna tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14.

Seuraavat lehdet ilmestyvät 9.10., 23.10., 6.11., 20.11.

Kurkijoen seurakunnan viimeinen rippikoulu Loimaan kauppalassa 1949

Ripillepääsy/konfirmaatio kauppalan silloisessa puukirkossa Helluntaina 1949. Tämä valokuva on otettu kauppalan rukoushuoneella entisen Suokkaan liikeläin vieressä.

Nyt kuusikymmentä vuotta myöhemmin Kurkijoen pitäjäjuhliden aikaan 9.8.2009 Loimaan kaupunginkirkon yläsalissa entisöidyn Kurkijoen kirkon alttaritaulun kanssa samassa kuvassa. Järjestysnumero kohdentaa henkilön yläkuvasta. Istumassa vasemmalla: Liisa Nummela (Kuivainen 10) Haavikko, Mirja Parikka (Asikainen 27) Sillankorva, Mirja Palta (Sihvonen 3) Mikrilä, Eila Tuominen (Kuntti 15) Ihohjärvi, Eero Mikkulainen 46 Elisenvaara, Saimi Häyhä (Hämäläinen 26) Aromäki, Maila Mikkulainen (Toiviainen 36) Savi, Auli Koskinen (Vänttinen 28) Savi. Seisomassa vas. Lauri Poutanen 60 Aromäki, Elsa Retulainen (Heinonen 22) Lapinlahti. Airi Heinonen (Ristolainen 20) Alho, Kerttu Lahtinen (Jakonen 21) Korpisaari, Teuvo Ahokas 37 Mikrilä ja Loimaan seurakunnan pastori Ritva Szareg.

Kurkijokelaisen toimituksesta voi tilata vanhan 1949 rippikuvan kopion, osanottokuvan 2009 sekä osanottajaluettelon. Paketin hinta on 5 €. Tilaukset mieluiten 2.10. mennessä.

25.9.2009

Tämän paikan kauneuden tajuaa vasta kun on itse osa sitä

Keltaiset lehdet satavat päälleni. Jylhät kelot ko-
hoavat kohti korkeuksia tai maassa maaten kurot-
tavat oksiaan kohti taivasta. Harmaa jäkälä peittää
poimuilevaa maastoa kuin herkkä lumihuntu. Vie-
ressä sinisenä hohtava joki, jota koskien valkoinen
vaahto koristelee. Tyvenessä paikassa oranssinkel-
taiset suoheinät heijastuvat veden pintaan yhdessä
keltaisten koivunlehtien kanssa.

Yritän valokuvata tätä, mutta kun katson otok-
siani, ne näyttävät aivan latteilta; mitäänsono-
mattomilta. Turhautuneena tokaisen miehelleni:
- Tämän paikan kauneuden tajuaa vasta kun on
itse osa sitä!

Matka jatkuu joen yli hyisessä vedessä kahla-
ten ja pitkin tunturin kuvetta. Rinkan painaessa
hartioita ajatukset harhailevat omia polkujaan – ja
lomasta huolimatta joskus työasioissakin...

Yht'äkkiä välähtää, että niinhän se on Karjalan
kotiseutumatoissakin – paikan kauneuden tajuaa,

kun on osa sitä. Se sukupolvi, joka on elänyt niissä
paikoissa, on osa sitä paikkaa, mutta seuraavat ja
sitä seuraavat sukupolvet eivät olekaan. Jos heille
yrittää kertoa paikasta "mitäänsanomattomin" kuvin,
se ei saavuta heitä. Heidän pitää itse tulla osaksi sitä
paikkaa! Se voi tapahtua vain menemällä sinne.

Mikä sen parempi lahja (jouluksi, valmistujaisiksi,
häälahjaksi) kuin yhdessä siellä eläneen sukupolven
kanssa matka kotiseudulle. Se on taas ensi kesänä
mahdollista myös lukijamatkan puitteissa (siitä myö-
hemmissä lehdissä).

Tämä pääkirjoitus on kirjoitettu viime viikolla kes-
kellä Lapin kairaa erämaalammen rannalla nuotion
räiskyessä edessäni pimenevässä illassa.

Olen osa tätä paikkaa!

Helena Sulavuori

Hartaus sunnuntaille
27.9.2009
17. sunnuntai helluntaista

Ei siihen kuole

Ystävää ei jätetä pulaan. Kun Lasarus sairastui äkkiä ja vakavasti, lähetettiin sana Jeesukselle. "Ei siihen kuole", vastasi Jeesus ja toimitti muita asioita, "tulen myöhemmin".

Toisin kuitenkin kävi. Kun Jeesus vihdoin tuli auttamaan, oli liian myöhäistä. Lasarus oli jo haudattu. "Miksi et tullut ajoissa," kysyi Maria. Veljen kuolema nosti pintaan ahdistavia ajatuksia. Ne vyöryivät päälle kuin aallot ja peittivät pauhulan entisen rauhan ja tasapainon: "Miksi et tullut ajoissa, miksi et auttanut, vaikka olisit voinut", kyseli Maria voimattomana.

Jeesus tuli vierelle ja itki.

On monta tapaa kokea Marian kohtalo. Ihmissuhteet kuolevat, rakkaus voi kuolla, ja vihdoin rakkaat ihmiset kuolevat, samoin kuin luottamus omiin kykyihin, usko elämän tarkoitukseen. Kaikessa sellaisessa me olemme Marian lailla täynnä kysymyksiä.

Annettuaan Marian aikansa surra ja surtuaan hänen kanssaan menetystä Jeesus sanoi jotain hyvin tärkeää: "Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole". Tämä on varmasti suurin asia, mikä ihmiselle on koskaan luvattu. Missä ikinä muodossa kuolema sinua koskettaakin, minulla on viimeinen sana, tämä: "ei siihen kuole".

On aika itkeä, ja on aika nousta uskomaan. Jeesus ei luvannut suuria vain jotain sanoakseen, niin kuin sureville on tapana puhua. Osoitukseksi siitä Maria sai veljensä takaisin luokseen, Nainin leski sai poikansa vielä hetkeksi avukseen ja Jairuksen tytär heräsi henkiin vanhempiansa iloksi. Synkimpänä hetkenään kaikki kuoleman koskettamat saivat avun, joka auttoi heitä uskomaan ja luottamaan siihen, että ystävydessä Jeesukseen oli uusi elämä, jotka kuolema ei pysty voittamaan.

Pekka Rehumäki

Pekka Rehumäki toimii kirkkoherrana Kempeleen seurakunnassa.

Perheutisia

Lauantaina 5.9.09 vietettiin kotona Hyvinkäällä Helmiina Lilli Johanna Mätön (syntynyt 29.7.09) kastejuhlaa. Helmian vanhemmat ovat Riikka Salonen-Mättö ja Mika Mättö ja isosisko Julianna. Kummeiksi lupautuivat Suvi ja Mikko Salonen Pöytyän kumilasta. Kastepappina toimi Hanna Leppälä.

Riikan isovanhemmat, edesmenneet Mikko ja Katri Poutanen, olivat Kurkijoen Tervusta. Mikan isä Pertti Mättö on syntynyt Elisenvaaraassa.

Kastevesi oli tuotu Laatokasta. Kastemekko on käytössä jo kolmannessa polvessa. Siinä on kastettu Riikan Aarno-isä ja hänen kaikki sisaruksensa, heidän lapsensa sekä lastenlapset, yhteensä useita kymmeniä lapsia.

NIMIPÄIVÄT

Syyskuu

- 25 Pe Kullervo
- 26 La Kuisma
- 27 Su Vesa
- 28 Ma Arja
- 29 Ti Mikko, Mika, Mikael, Miika, Miikka, Miska, Miko, Mikaela
- 30 Ke Sirja, Sorja

Lokakuu

- 1 To Rauno, Rainer, Raine, Raino
- 2 Pe Valio
- 3 La Raimo
- 4 Su Mikkelinpäivä Saija, Saira
- 5 Ma Inkeri, Inka
- 6 Ti Pinja, Minttu
- 7 Ke Pirkko, Pirjo, Piritta, Pirita, Birgitta
- 8 To Hilja

Muistettavaa

Kalakurjet

matka-aikataulu:	
Virttaa Matka-Viitala	4.20
Kurakorventie Alastaro	4.30
Hirvikoski (apteekin pysäkki)	4.40
Puistokatu 39 Loimaa	4.50
Loimaa asema	5.00
Autokeidas Forssa	5.30
Kiasma Helsinki	7.00

Aromäen-Piitolan Martat. Kokoonnutaan Kemppiselle 6.10.2009 "Puurokuun" merkeissä ja syystoimintaa hahmottelemaan. Toivomme muitakin Marttoja osallistumaan.

Hiitolan Pitäjäläisjärj. tarinailta ti. 6.10. klo 18 Tuomarink. 2 Pori. Terveystamme vieras Harri Mäki-Pesola kertoo terveydestä ja hyvinvoinnista. Tervetuloa entiset ja uudet tarinoijat.

V – S:n karjalaisseurojen piiri: Teatteri Tarmo 29.11.2009 klo 13.30 esitys "Surutomat". Lippuja voi varata joko karjalaisseurastanne tai Pirjo puh. 040 – 566 08 03. Piiri on ostanut koko näytöksen.

Muita piirin tapahtumia:

**Karjalaisuus tulee Varsinais – Suomeen" 11.10.2009 klo 12 Loukkaisten koululla, Lieto

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

* Piirin Syyskokous 17.10.2009 klo 12 Turun karjalatalolla, os. Itäpellontie 2 Alustajana Arimo Lähdeniitty Paimiosta "Viipurin kirkot ja seurakunnat".

* Auran karjalaisseura järjestää maanantaina 30.11.2009 klo 12 rukoushetken ja seppäleenkaskun Talvisodan alkamispäivän merkeissä Auran kirkossa.

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Liisa Koistinen, Lauri Laukkanen, Tapio Nikkari, Jaakko Taitonen ja Leena Virtanen

Toimitussihteeri: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoinna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
p. (02) 762 2551, 050-521 3336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöillisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 35 euroa
6 kk..... 20 euroa
3 kk..... 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

Tilinumero: LSOP 523900-4897
Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Vanhoja valokuvia

Suomen Kuvalehti 11 / 1929 on julistanut valokuvauskilpailun palkintojen voittajat. Sarjoja oli neljä: Maanmuokaus- ja kylvötyöt, Heinänteko, Sadonkorjuu ja Karjalatous.

Kolmannen palkinnon Maanmuokaus- ja kylvötyöt-sarjassa voitti N. Helenius valokuvallaan, jossa Kurkijoen koulutilalla harataan juurikasveja. Palkintosumma oli 50 Smk.

Karjalatous-sarjassa Toini Rihtniemi sai ylimääräisen palkinnon kuvillaan, jossa lemmiä viedään lypsylle Kurkijoen koulutilalla ja porsaita ruokitaan.

Tässä valtakunnallisessa kisassa Kurkijoki oli näyttävästi edustettuna kolmella julkaistulla kuvalla yhteensä 27 kuvasta.

Teuvo Ahokas löysi tämän mielenkiintoisen tuloksen ja kyseleekin: **Kuka tuntee missä pelolla juurikasta harataan?**

Alla. III palk. A-ryhmässä: Kurkijoen koulutilalla harataan juurikasveja.

25.09.2009. Ps. 86:5. *Sinä, Herra, olet hyvä, sinä annat anteeksi, runsain mitoin sinä jaat armonasi kaikille, jotka sinua avuksi huutavat.*

26.09.2009. Matt. 6:24. *Jeesus sanoo: ”Kukaan ei voi palvella kahta herraa. Jos hän toista rakastaa, hän vihaa toista; jos hän toista pitää arvossa, hän halveksii toista. Te ette voi palvella sekä Jumalaa että mammonaa.”*

27.09.2009, 17. sunnuntai helluntaista. Joh. 5:21 *Jeesus sanoi: ”Niin kuin Isä herättää kuolleet ja antaa heille elämän, niin antaa myös Poika elämän kenelle tahtoo.” Virsi 616:4. Vaan tiedän, että Jeesus nyt elää taivaassa, on hänen kaikkialta ja hän on voittaja. Hän kuolemankin voitti, kun kuoli ristillään. Hän minut, kurjan, auttaa ikuisen elämään.*

28.09.2009. Ps. 56:14. *Sinä pelastit minut kuolemasta, et antanut jalkani astua harhaan.*

29.09.2009. Jes. 26:12. *Herra, sinä valmistat meille rauhan. Myös se on sinun tekoasi, niin kuin kaikki mitä me olemme saaneet aikaan.*

30.09.2009. Fil. 1:21. *Minulle elämä on Kristus ja kuolema on voitto.*

01.10.2009. Joona 2:3. *Tuonelan kohdusta minä huudan apua, ja sinä, Herra, kuulet ääneni.*

02.10.2009. Ps. 86:11. *Herra, neuvo minulle tiesi, että noudattaisin sinun totuuttasi.*

03.10.2009. Jes. 26:19. *To muun vaipuneet, herättäkää ja riemuitkaa! Sinun kimaltava aamukasteesi virvoittaa maan, ja niin*

maa palauttaa kuolleet elämään.

04.10.2009. Mikkelinpäivä. Matt. 18:1-4. *Opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja kysyivät: ”Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?” Silloin Jeesus kutsui luokseen lapsen, asetti hänet heidän keskelleen ja sanoi: ”Totisesti: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan. Se, joka nöyrytyy tämän lapsen kaltaiseksi, on suurin taivasten valtakunnassa.”*

Virsi 139:2. On pieni lapsi avuton, hän vailla valtaa, voimaa on. Hän aina joutuu turvaamaan ja luottamaan vain vahvempaan. Oi Jeesus, meitä kaikkia varjele lapsenuskossa.

05.10.2009. Ps. 119:105. *Sinun sanasi on lamppu, joka valaisee askeleeni, se on valo minun matkallani.*

06.10.2009. Jes. 1:15-16. *Herra sanoo: ”Vaikka te levitätte kätenne rukoukseen, minä peitän silmäni, en tahdo teitä nähdä. Vaikka te rukoulemistanne rukoilisitte, minä en teitä kuuntele, koska kätenne ovat veren tahrimat. Peseytykää, puhdistautukaa, tehkää loppu pahoista töistänne, ne ovat aina silmissäni. Lakatkaa tekemästä pahaa.”*

07.10.2009. Gal. 5:24-26. *Ne, jotka ovat Jeesuksen Kristuksen omia, ovat ristiinnaulinneet vanhan luontonsa himoineen ja haluineen. Jos me elämme Hengen varassa, meidän on myös seurattava Hengen johdatusta. Emme saa tavoitella turhaa kunniaa emmekä ärsyttää ja kadehtia toisiamme.*

08.10.2009. Ps. 136:1. *Kiitäkää Herra! Hän on hyvä. Iäti kestää hänen armonsa.*

Artikkeli on lyhennelmä professori Pentti Kososen juhlapuheesta 13.9.2009 Kuolemajärvi-juhlassa Turun konserttitalossa.

”Himmetä ei muistot koskaan saa ...”

Tiedostavatko nuoret 70 vuotta sitten tapahtuneet asiat?

Tämän vuoden syksyn ajan-kohta antaa mielestäni luvan, jopa kehotuksen, muistella lähtökohtia ja joitakin niistä vaikeuksista, jotka jo seitsemän vuosikymmenen ajan ovat olleet taustalla vaikuttamassa Suomen kansan kohtaloihin ja erityisesti Karjalan heimon elämään. Nämä tapahtumat ovat saataneet jäädä kansamme nuoremmita sukupolvilta oikealla tavalla tiedostamatta. Siksi katson olevan tärkeää tuoda ne lyhyesti esille sellaisina kuin ne ovat tapahtuneet, jotta niihin liittyvät muistot eivät kokonaan himmenisi.

Molotov-Ribbentrop -sopimus 1939

Suomessa elettiin 70 vuotta sitten hyvin vaikeaa aikaa. Silloinen suuri naapuri Neuvostoliitto oli esittänyt Suomelle alueiden luovutusvaatimuksia luoteisen rajansa ja erityisesti Leningradin kaupungin turva-alueiksi. Taustalla oli tietenkin meidän nykyisin hyvin tuntema ns. Molotov-Ribbentrop -sopimus, jossa Euroopan silloisten kahden totalitäärisen valtion diktaattoria, **Hitler** ja **Stalin**, olivat päättäneet omien valtioittensa alueiden suurentamisesta. Tuo sopimus tehtiin 23.8.1939 ja sen salainen lisäpöytäkirja sisälsi Saksan ja Neuvostoliiton välisen etupiiriin, että mm. Baltian maat ja Suomi jäivät Neuvostoliiton etupiiriin.

Suomea odotti Baltian maiden kohtalo

Vain viikko Molotov-Ribbentrop -sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen 01.09.1939 Saksa lähti toteuttamaan alueensa laajentamista hyökkäämällä Puolaan. Stalinin puna-armeija yhtyi sotaan pari viikkoa myöhemmin ”vapauttaakseen Puolan puolalaisista fasisteista”, niin kuin propagandistinen termi kuului. Kahden suurvallan hyökkäyssodan tuloksena Puola jaettiin Neuvostoliiton ja Saksan kesken.

Seuraavaksi tuli Baltian maiden ja Suomen vuoro. Neuvostoliitto aloitti Baltian maiden miehityksen perustamalla sinne armeijansa tukikohtia syyskuussa 1939 ja miehitti ne kesällä 1940. Suomea odotti samanlainen kohtalo. Neuvostoliitto kutsui Suomen poliittisiin neuvotteluihin Moskovaan lokakuun alussa. Noissa neuvotteluissa tuli selväksi, että Suomen tulisi suostua tiettyihin alueluovutuksiin ja tukikohtiin tai edessä olisivat sotatoimet Suomea vastaan. Näitä tietoja oli tullut kyllä jo aikaisemminkin, mutta

Professori Pentti Kosonen

niihin ei Suomessa uskottu ja valmistautuminen tulevaan puolustautumiseen jäi nyt aivan viime tinkaankin.

Talvisota oli Suomen varsinainen itsenäisyystaistelu

Kun Suomen poliittinen johto ei suostunut vaadittuihin alueluovutuksiin, hyökkäsi Neuvostoliitto provosoimiensa ”Mainilan laukausten” jälkeen sotakoneistollaan Suomen rajojen ylitse 30. päivä marraskuuta 1939. Oli alkanut talvisota, niin kuin me tuota Neuvostoliiton aloittamaa sotaa kutsumme. Talvisota oli Neuvostoliitolle katastrofi.

Talvisota oli Neuvostoliitolle sekä sotilaallinen että poliittinen katastrofi. Puna-armeija ei saavuttanut sille asetettuja tavoitteita. Suomea ei miehitetty ja isänmaamme itsenäisyys säilyi. Kansainliitto, nykyistä YK:ta vastaava järjestö, erotti Neuvostoliiton jäsenyydestään. Näin kansainvälinen järjestö selkeästi tuomitsi Neuvostoliiton hyökkäyssodan aloittajana.

Taistelut päättyivät Moskovassa maaliskuussa 1940 sovittuun rauhaan. Talvisodan rauha oli kuitenkin ankara. Koko Vanha Suomi eli Suomen Karjala oli pakosta luovutettava viholliselle, vaikka vain noin yhden kolmasosan siitä Neuvostoliitto hyökkäyssodalla oli pystynyt valloittamaan. Yli neljäsaatauhatta karjalaista joutui evakkotielle.

Jatkosodan alku Suomelle suotuisa

Kesään 1941 mennessä Neuvostoliiton ja Saksan välit olivat kylmenneet niin, että Saksan ja Neuvostoliiton välillä syttyi sota. Kesäkuun 25 päivänä Neuvostoliitto puolestaan aloitti sodan Suomea vastaan tarkoituksena saattaa talvisodassa kesken jäänyt Suomen valloitus nyt loppuun. Tämän ns. **jatkosodan** aloitus tapahtui suuntaamalla voimakkaat ilmapommitukset 18 kohteeseen Suomessa, mm. Turkuun.

Jatkosodan alussa Suomen joukot valloittivat nopeasti talvisodassa Suomen Kar-

jalassa menetetyt alueet ja onnistuivat myös idässä etenemääni kauas Syvärille, Äänislinnaan ja Karhumäkeen. Sotilasstrategisesti eteneminen Itä-Karjalaan luonnollisille vesistöjen mukaisille, helpommin puolustettaville linjoille oli perusteltua. Sen vuoksi sodan johto ei Suomen joukkoja vanhalle rajalle pysäyttänyt, vaikka siitä silloin syntyikin erimielisyyksiä. Karjalan Kannaksella vanhaa rajalinjaa ei oikeastaan lainkaan ylitetty, vain joissakin kohdin vähäisesti oikaistiin parempien puolustusasemien saamiseksi.

Valtava ylivoima pakotti perääntymään

Neuvostoliiton joukot aloitivat 9.6.1944 voimakkaat hyökkäykset suomalaisia joukkoja vastaan erityisesti Karjalan Kannaksella. Valtavan materiaaliylivoiman edessä suomalaiset joutuivat perääntymään. Kannaksella tapahtui vihollisen suoranainen läpimurto ja Viipurikin menetettiin. Joukot saatiin kuitenkin koottua puolustukseen Tali-Ihantala-Vuoksi-linjalle, ja siihen myös maahan tunkeutujan hyökkäys hurjilla torjuntataisteluilla pysäytettiin.

Talvisodan Suomi taisteli täysin yksin. Ulkopuolinen apu oli vähäistä. Jatkosodan torjuntavoittojen saavuttamiseen tarpeellinen ase-apu saatiin Saksasta. Uudet panssaritorjunta-aseet sekä taisteluosasto Kuhlmeyn syöksypommittajat olivat torjunnan onnistumisessa esimerkiksi Tali-Ihantalassa osille joukoillemme suurena apuna.

Rauhanehdot olivat erittäin kovat

Moskovassa tehdyn välirauhan ehdot, jotka sitten Pariisin rauhassa 1947 vahvistettiin, olivat jälleen erittäin kovat. Mm. koko Suomen Karjala, ns. Vanha Suomi ja paljon muita alueita oli pakkoluovutettava Neuvostoliitolle. Yli neljäsaatauhatta karjalaista joutui uudelleen evakkoon. Lisäksi tulivat valtavat sotakorvaukset. Suomen oli myös osoitettava valtiollisesta

johdostaan ns. sotasyyslliset sotaan, jonka Neuvostoliitto oli Suomen valloittamiseksi aloittanut.

Karjalan palautus on unelma

Vaikeuksien keskellä nousi karjalaisten mieliin alinomaa ajatus takaisin Karjalaan pääsemisestä. Se oli unelma, johon aluksi vahvasti myös uskottiin. Tuo takaisin paluun unelma vain ei ole toteutunut.

Monet ovat jo täysin menettäneet uskonsa Karjalan palautumiseen ja toiset, jopa karjalaisetkin, eri syistä pelkäävät Karjalan mahdollista palauttamista. Näin erityisesti vanhemman ikäluokan joukossa.

Olen kuullut karjalaisten ikäihmisten sanovan: ”Minä en ainakaan sellaisiin oloihin lähde. Siellä on kaikki ihan mahdolltomassa kunnossa. Täällä meidän on nyt hyvä olla.”

Näinhän tosiasiat meidän useimpien ikäihmisten kohdalla ovatkin. Mutta ei kukaan ole pakottamassa ketään palaamaan siinäkään tilanteessa, että Karjala on jälleen Suomen ja Suomen lakien alainen.

Vanhusväestö, jonka voimat eivät enää riitä uuden elämän aloittamiseen rakkailla synnyinkunnailla, voisi rauhassa seurata nuoren polven työtä Karjalan jälleenrakentamiseksi. Innokkaita Karjalaan lähtijöitä riittäisi, sillä Karjala tarjoaisi nuorelle työikäiselle väestölle ainutlaatuisen mahdollisuuden elämän rakentamiseen ja vaurastumiseen.

Olemmeko tapahtumamurroksen kohdalla?

Nyt juuri tässä ajassa, 70 vuotta talvisodan syttymisen jälkeen, saatamme olla suuren tapahtumamurroksen kohdalla. On mielenkiintoista odottaa, minkälaista viestiä tuleviin talvisota-tapahtuman muistotilaisuuksiin suurvaltanaapurin taholta mahdollisesti välitetään.

Me emme vain saa antaa uusien sukupolvien unohtaa meitä kohdanneita tapahtumia, eikä niihin liittyviä muistoja, vaan ne on saatava jäämään myös nousevan nuorisomme tietoisuuteen kansamme elämään ratkaisevasti vaikuttaneina asioina.

Noiden muistojen säilyttämiseen ja sotiemme sankariveteraanien muistamiseen kehottavat myös meitä syvältä koskettavat ”Veteraanin iltahuuto” -laulun viimeiset säkeet: *”Hoivatkaa, kohta poissa on veljet, muistakaa heille kallis ol’ maa. Kertoakaa lasten lapsille lauluin, himmetä ei muistot koskaan saa!”*

Kokouksia

Loimaan Seudun Karjalaseura ry SYYSKOKOUS

pidetään tiistaina 20.10.2009 klo 18.30. Loimaan Seudun Osuuspankin kokoustiloissa. Väinämöisenkatu 6, Loimaa Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Tervetuloa

Hallitus

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Mikä on maailman vanhin tasavalta?
2. Missä sijaitsee Niinisaloon varuskunta?
3. Mikä on ripsisiippa?
4. Mikä on pahamaineinen hämähäkki?
5. Mikä on Japanin suurin saari?
6. Kuka on Porvoon hiippakunnan piispa?
7. Miksi kutsutaan Israelin parlamenttia?
8. Millä paikkakunnalla sijaitsee Vettajan harjoitusalue?
9. Mikä on naisten pisin hiihtomatka arvokisoissa?
10. Missä maassa naiset eivät saa ajaa autoa?

Kerttu Kopsa saavutti sadan vuoden iän

Kolkolta näytti kotikyläme. Rakennukset on purettu, kaikki on hävitetty. Kaiivotkin olivat rappiolla käydessäni siellä näyttämässä täällä syntyneille ja kasvaneille suvun jatkajille niitä paikkoja. Rakennusten kivijalan rauniot vain jäljellä. Niitä esittelimme. Tässä tuvan rauniot ja uunin pohja kasvoi koivuja. Tuossa aitojen muutama pohjakivi, ne olivat noin ja noin. Tuolla navetanpohjakerroksen kivet, kirjoitti Kerttu Kopsa (o.s. Lätti) ruutuvihkoon vierailtuaan 1991 Kurkijoen pitäjän Marianvaaran kylässä, jossa hän syntyi 24. syyskuuta 1909 Aino-Kaisa ja Juho Lätin perheeseen.

Kertun sisarusksia olivat Armas 1898, Maria 1900, Edla 1907, Anna-Liisa 1912, Martta 1914 ja Hilma 1917, joista elossa on edelleen 97 vuotias, virkeä Anna-Liisa Poskiparta.

Jo pienestä pitäen meidät lapset ohjattiin ja neuvottiin työntekoon. Äitimme, joka oli kuuluisa pitokokki, kasvatti itse juurekset; lantut, nauriit ja porkkanat, kertoo Kerttu ja purskahtaa nauruun.

Voi sitä porkkanan kitkentää!

Ilme kertoo, että porkkanamaalla on tullut kyykötettyä niin lapsuusvuosina kuin aikuisiälläkin, joka koitti vuonna 1927, jolloin 18

-vuotias Kerttu avioitui Antti Kopsan kanssa ja muutti miniän Marianvaaran kylän Kopsanmäen taloon. Kopsanmäessä nuori, herkkämielinen, helposti naurava ja itkevä Kerttu huolehti karjanhoidosta, taloustöistä, Antin vanhemmista ja seitsemän hengen veljessarjasta.

Kävin aikaisin aamulla Kuhkaansuolla lypsämässä lehmät, joita Kopsanmäessä oli 12. Kaskärillä toin maidon sieltä Kopsanmäkeen. Sitten tein kiireesti aamiaista miehille, jotka kävivät kahdeksalta töillensä.

Nuorelle parille ehti syntyä Kopsanmäessä asuessaan kaksi lasta, Osmo 1928 ja Aini 1933. He ehtivät myös aloittaa uudiskodin rakentamisen Lumi-vaaran pitäjän Tervajärven kylän Savikkoon ennen kuin talvisota syttyi ja Antti sai komennuksen rintamalle.

Evakkotie vei minut, lapset ja Antin vanhemmat Parikkalan kautta Keski-Suomeen, Viitasaarelle, Oskari Räihälän taloon. Sieltä palasimme takaisin Karjalaan heti, kun saimme luvan ja Antti kävi rakentamaan meille uutta kotia, joka meidän kuitenkin piti jättää ja lähteä jälleen evakkoon.. Ehdimme silti asua uudessa, kauniissa kodissamme kaksi viikkoa, huokaa Kerttu.

Kaksi poikaa

Vuosina 1942 ja 1944 Antti ja Kerttu Kopsa syntyi vielä kaksi poikaa, Esko ja Reino, jotka molemmat menehtyivät alta kahden vuoden ikänsinä.

Loimaalla syntynyt Reino menehtyi tulirokkoon. Eskosta ei kukaan tiedä, mihin. Tuolloin elettiin

Kaiken enemmän koski sydämeen, kirjoitit tähän ruutuvihkoon. Ja arvaa vain, kuinka minua alkoi itkettämään, kun sen luin, tunnusti tyttärentytär Anne Rintala Kerttu Kopsalle.

sota-aikaa, vaikeita vuosia, toteaa Kerttu miettelään, edelleen surullisena lastensa menetyksistä.

Jatkosodan evakkomatka vei perheen Ylistaroon Risto Kuparin tilalle ja sieltä edelleen Loimaalle Heikki Perhon tilalle. Loimaalta siirryttiin Alastaron Auvaisiin ja Virttaan Markkulaan asumaan. Oman koti rakentui Alastaron Virttaalle, jossa tilaa jatkoi aikoinaan Osmo puolisonsa Lean kanssa. Ja nykyisin tilalla isännöi pojanpoika Antti Kopsa puolisonsa Minnan kanssa.

Virttaalla elanto saatiin maanviljelystä ja karjanhoidosta. Hoidin emakoita ja kasvatin porsaita myyntiin. Kovasta työnteosta huolimatta minulle jäi aikaa myös käsitöiden tekoon, puutarhanhoitoon ja ehdinhan minä olla perustamassa myös Kurkijoen Marianvaaran Marttakerhoakin Virttaalle. Kerho toimii siellä edelleen,

kehaisee Kerttu.

Vuonna 1991 kotiseudulla Karjalassa jälkipolven edustajien kanssa vieraillut Kerttu on kirjoittanut rakkaasta Karjalasta ja karjalaisuudesta monia tarinoita ruutuvihkoihin, joita on kertynyt yhteensä noin 20 kappaletta. Tarinoita on julkaistu muun muassa Kurkijokelainen lehdessä.

Suora lainaus Kerttu Kopsan ”Kurkijoen pitäjän Marianvaaran talot” nimisestä ruutuvihosta kertoo koskettavalla tavalla niistä tunnoista, joihin hän koki vuoden 1991 kotiseutumatkalla:

”Kotimäellä, kunnaila, seisomme ja ihailemme Luojan kauneutta. Hän pitää siitä huolen. Sini- vuokot, kullerot, kielot ja monet muut olivat vastaan ottamassa. Marjapehkot taisteli olemassaolostaan. Monet monivuotisista kukan juurista nostivat pää-

tään merkiksi, täällä ollaan varttumassa entisiä istuttajia ja hoitajia. Kävelin kyynärpääsauvojen kanssa, koski lonkkaan ja polveen. Kaiken enemmän sydämeen. Katselin ja ajattelin: ”Niin, niin, kun vääräys vallan ottaa ja pahuus paisuupi. Oikeus ei saa voittaa.” Istun tuvan kivijalan päällä, sekin melkein särety. Ajatus hiljaisuudessa: ”Herra tapahtukoon Sinun tahtosi, ei meidän.” Istun rattaissa, läksimme pihasta, vilkutimme näkemiin: ”Joskus vielä kerran nähdään, toivossa eletään.”

Kerttu Kopsa viettää syntymäpäiväänsä Alastaron Loimikodissa yhdessä jälkikasvun ja kutsuttujen vieraiden kanssa.

Auli Kumpunen

Artikkeli on julkaistu Karjala-lehdessä 24.9.2009.

Usko, toivo ja rakkaus. Niistä olen saanut voimaa jaksaa vaikeidenkin aikojen yli. Toivossa on eletty, totesi Kerttu Kopsa.

Nitä näitä – menneen kesän jutunpäitä

(lyhennelmä). Artikkelit julkaistu Kurkijokelaisessa 23.9.1988

Hartolan Vuorenkylässä sitä elellään jo kahdeksatta vuotta

Eikö se aivan juuri ollut uusia asia? Viettäessäni syyskuun alun kesäilämpöisiä päiviä täällä jotensakin vihreässä elämäntilassa tulini monesti ajatelleeksi: Miten aika rientääkään, siivet sillä on selässään...

Muutama vuosi sitten lähettelin joskus lehtemme mielestäni hauskoja lasten lausahduksia nimikkeellä ”Mummin muistikirjasta”. Nämä pikkuiset ovat nyt toisella kymmenellä olevia neitejä ja herroja, niin työni kautta tutuksi tulleet Lili ja Benny kuin Vuorenkylän Markuskin. Nyt keskustele-

lukumppanini puhuu usein asiantuntemuksella kenttätöistämme mahdollisuuksista tai vaikkapa syksyn sienimyrkytystapauksista. Mikko-velikin on etäännyttänyt ”pieniä puhetta” ajasta Tekniikan Maailmihinsa. Vain 3-vuotias Jukka ilahduttaa ympäristöään joskus omaperäisillä oivalluksil-

laan. Eteisen nurkassa näin nipun kirkkaanvärisiä lippuja. Niistä kertokoon oheinen valokuva.

Huoneessa, jossa nukun, on miniän pieni kirjoitusnurkka. Pöydän takana näkee usein ajatelmia, runoja ja sen sellaista seinälle kiinnitettynä. Välillä ne uusiintuvat. Nyt satuin

Jyväskylän suuraajia seuraamassa olivat prinssit Abdullah (Jordania) ja Albert (Monaco). He ovat juuri saaneet Peltosen sukset kainaloonsa tultuaan Purrin tuvasta aterialta. Molemmat prinssit ovat nyt maansa hallitsijoita. Kansainvälisiä vieraita oli vastaanottamassa joukko kylän lapsia itse tehtyine Jordanian ja Monacon lippuineen. (Kuvateksti Tapio Mattlar).

huomaamaan nuppineulalla pistetyn kirjaillun liinosen, jonka päällimmäinen nurkka kertoi pienin sinisin kirjaimin ”itkuliina”.

Pöydällä lojui haalistunut lehti, ikään kuin tuttu jollain tavoin. Katsoin varovasti, ”Nuori Voima”, huhtikuu 1938. Takana nimi ja osoite,

Hellikki Hukkanen, Elisen-vaara. Kääntelin lehtiä ihan, ihan hiljaa.

Hellikki Mattlar

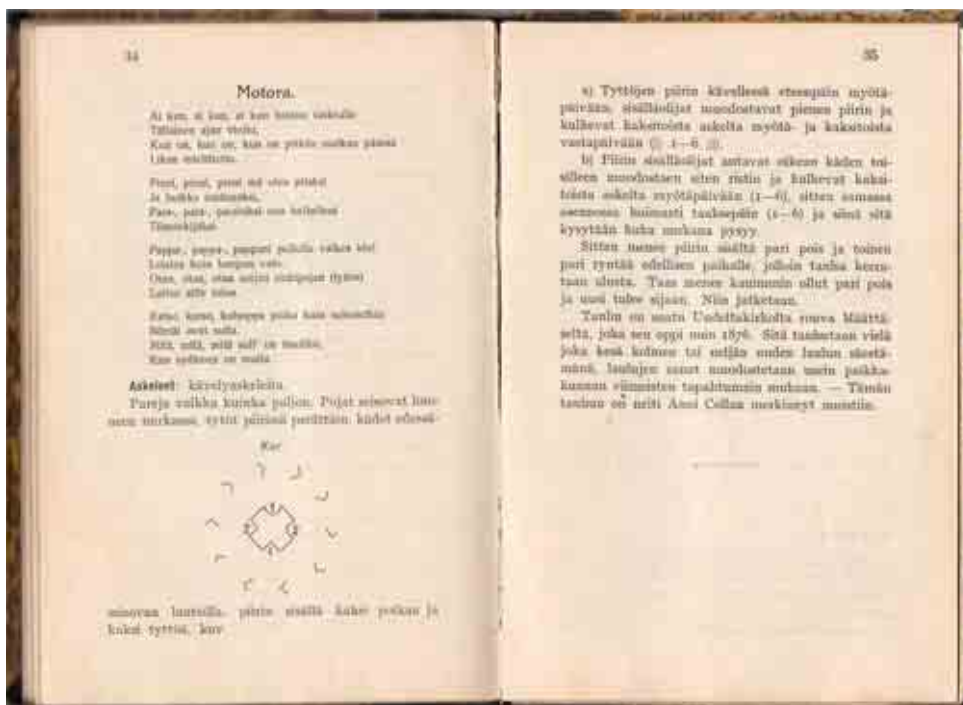
Tanhukirja Kurkijoen kunnankirjastosta

Kaarlo Kojo lahjoitti Kurkijoki-museolle Kurkijoen kunnan kantakirjaston kirjan: Suomalaisia kansantanhuja. Kirja on kooste vuonna 1910 ja 1912 julkaistuista Suomalaisia kansantanhuja I ja II vihkosista ja sen on toimittanut Asko Pulkkinen. Hyväkuntoisesta kirjasta löytyvät vielä lainausohjeet ja jopa lainauskortti.

Liisa Hyssälä lahjoitti kirjan Kaarlo Kojolle. Hän oli löytänyt sen kirpputorilta ja toteaa saatekirjeessään – voit katsoa, mikä on kirjan sijoituspaikka.

Kirjan toisesta osasta löytyy Karjalaisia tanhuja ja tässäpä sitten ohjeita, miten tanssia Motoran askeleissa.

Internet-sivusto Luovutettukarjala.fi

www.luovutettu-karjala.fi

Luovutettua Karjalaa esittelevä internet-sivusto syntyi yli 10 vuotta sitten paikkaamaan internetissä olevaa Karjala-tietouden aukkoa. Tänä päivänä sivusto tarjoaa laajan tietopaketin luovutetun Karjalan historiasta. Sivustolla esitellään kaikki luovutetun Karjalan pitäjät, kaupungit ja kauppalat kartoin, tekstein ja huomattavalta osilta myös kuvin. Tänä päivänä luovutettukarjala.fi -sivusto tarjoaa netin käyttäjälle ja surffaajalle monipuolista palvelua, joista ohessa muutamia esimerkkejä.

Karjala-tietosanakirja

Jo yli 90 käyttäjää on rekisteröitynyt kirjoittamaan tietosanakirjaa. Karjala-tietosanakirja rakentuu tällä tavoin kirjoittajien toimesta artikkeli artikkelilta. Kuka tahansa asiasta kiinnostunut

ja luovutetusta Karjalasta jotain tietävä voi ryhtyä kirjoittamaan Karjala-tietosanakirjaa. Kovin suuria atk-taitoja ei tarvita. Jos osaa käyttää nettiä, osaa varmasti myös kirjoittaa artikkelia Karjala-tietosanakirjaan. Mitä sitten Karjala-tietosanakirjaan voi kirjoittaa? Hyvinä esimerkkinä olkoon vaikka hiljakkoin erään nimimerkin kirjoittama Antrean kirkon historia. Karjala-tietosanakirjaa voit opetella kirjoittamaan esim. täydentämällä Luovutetun Karjalan aikajanaa.

Tuleha siekin mukaan yhteisiin talkoisiin, että saisimme rakennettua Karjala-tietosanakirjaa eteenpäin tulevien sukupolvien käyttöön!

Karjala-keskustelu

Karjala-keskustelupalstalla voit käydä ajankohtaista keskustelua Karjalasta. Palstalla voit myös kysyä ja saada

vastauksia Karjala-aiheisiin kysymyksiin.

Kotiseutumakat kuvina

Sivuston palveluna on mahdollisuus tallentaa kuvagalleriaan kuvia kotiseutumakoilta. Kuva-galleriaan on kertynyt jo yli 1200 kuvaa kotiseutumakoilta ja lisää kuvasatoa odotetaan meneen kesän kotiseutumakoilta.

Vanhat valokuvat Karjalasta.

Tänne voi tallentaa omia ja suvun vanhoja kuvia luovutetusta Karjalasta.

Vanhoja valokuvia luovutetusta Karjalasta, pitäjittäin ja aihealueittain jaoteltuna.

Luovutettukarjala.fi-sivusto on osa suomalaisten Karjala-muistia. Tule sinäkin rohkeasti mukaan

käyttämään ja tuottamaan sivuston palveluja ja siten kasvattamaan suomalaisten Karjala-muistia.

Sivustolta löydät ohjeet palveluiden käytöstä. Mikäli tarvitset lisätietoa tai apua, voit kysyä allekirjoittaneelta. Yhteystietoni löytyvät myös sivustolta.

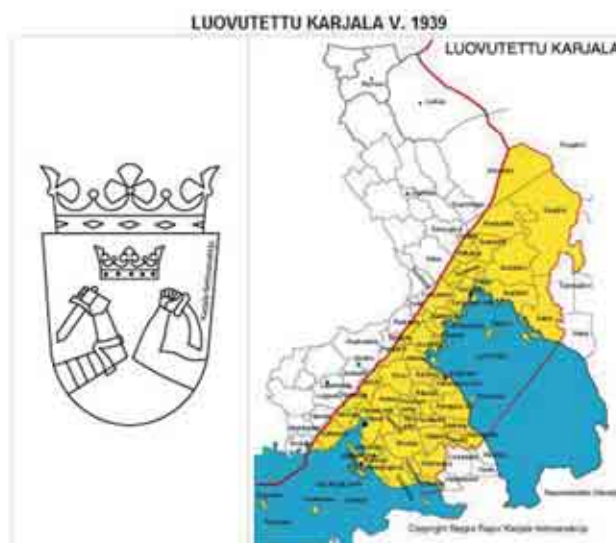
10-vuotta

Luovutettukarjala.fi -sivusto julkaistiin 30.11.1999 ja sivusto täyttää vuonna 2009 jo 10 vuotta. Aika on lyhyt, mutta Internetmaailmassa

se on pitkä. Sivusto on yksi vanhimmista Karjala-aiheisista internet-sivustoista. Kaikki sivuston palvelut ovat ilmaisia. Sivulla on vierailtu jo yli miljoona käyntikertaa sen olemassaolon aikana. Käyhän siekin!

Karjalaisin terveisin!

Seppo Rapo
sivuston toteuttaja
koti: 040 520 5000 tai
työ: 050 3341944
seppo.rapo@
luovutettukarjala.fi
Vaasa

KIRJAUUTUUS

Raimo O. Kojo

MINÄ, ADOLF JA JOSIF

Veijariromaani talvisodan ajoilta

Miten Kurkijoen, Elisenvaaran, Jaakkiman, Hiitolan ja muiden lähiseutujen ihmiset kokivat talvisodan puhkeamisen ja evakkoon lähdön?

Minerva Kustannus Oy. Kovakantinen, sivuja 355.

Nouda tai tilaa Kurkijokelaisen toimistosta 30 €

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. (02) 762 2551, 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

TAAS SAATAVISSA

Erkki Rahkola & Carl-Fredrik Geust:

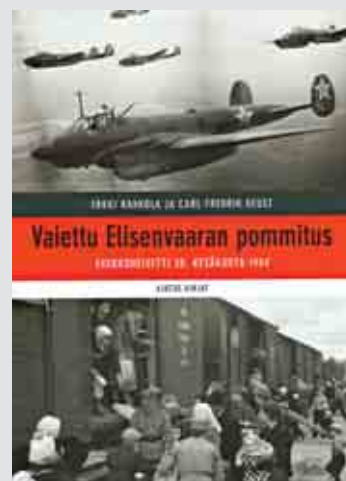
Vaiettu Elisenvaaran pommitus

Evakkohelvetti 20. kesäkuuta 1944
Ajatus Kirjat

Kovat kannet, 17 liitettä, valokuvia, 288 sivua, ovh 38 €

Nouda tai tilaa Kurkijokelaisen toimistosta 35 €

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA, Puh. (02) 762 2551, 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

UUSI ERÄ!

Kurkijoki-isännänviiri

95 € + postitus
Pituus 4 m, yläosan
leveys 45 cm.

Kurkijokelainen
Koulukuja 7, LOIMAA
puh. (02) 762 2551
ja 050-521 3336

Leikkimielinen kuvien tunnistustehtävä

Kuva 1

Olki leikki ilkii,
kirkon tulee tuikkasiit
siin käsiää lämmitteliit
sekö myö kuultii,
joha korvens rintaa.

Kuva 2

Kyllää lähetti,
kahtomaa sukulaisii.
Polle on virkku,
kyyyvis tyttö Sirkku.

Matka mummolaan. Juha-
na (Jussi), Martti ja Elisa
Kyytinen. Takana Toivo
Kyytisen riihirakennus.
Kuva otettu ennen talvi-
sotaa Kurkijoen Särkijär-
vellä.

Kuva 3

Hyvä on hiihtäjän hiihellä,
kot pihas armaas.
Äit vahtii mielel helläl
ei jouvu laps hukan suuhu,
eikä vaaraa muuhu.

Kuva on otettu Särkijär-
veltä Kiiskin Tattarimäeltä
Väinö Inkisen pihaan. Ku-
vassa hiihtäjä Lauri Kyyti-
nen, nainen Eevi Kiiski tai
Kerttu Inkinen.

Kuva 4

Tii jos on sulhasii,
tyttö piirast tekköö
sulal voil voiteloos
sulhon suu makiaks,
et tulis suhe vakkiiks.

Maria Savolainen piirakan
teossa. Kuva otettu Toivo
Kyytisen tuvassa ennen
talvisotaa.

Kuva 5

Siin hää on meijä Lopotti,
koko kommeuvessaa
ja ol meil rakas,
ei taija Vennäi antaa takas.

Kuva 6

Nuotal pojat Kuuppalan,
sarkahousut jalas
lippikset pääs,
mut mielel ilosel
on Laatokas allaa,
jot tulloo sitä kallaa.

Kuvia Kurkijoelta

Saimme Kurkijokelainen 15 olleeseen tunnistustehtävään pari vastausta. Sirkka Poutanen Tuusulasta kirjoittaa, että kuvat on ottanut hänen enonsa Pekka Kyytinen. Annan runo, mistä löytyy niin huumoria, hartautta kuin haikeuttakin kuvaa kurkijokelaisten arkista elämää.

Kuva 7

Sillo ennen ahkerasti,
omas kirkos käyti,
rippipyhän ainaski.
sielt sai osviittaa,
Nii nuor ko vanhaki.

Kuva 8

A, helpol ei pääse evakoks.
Pittää olla kulun pääl ja
vässyy
reissata ja kortteeria kyssyy
kahtoo et kaik mukan
pyssyy.
Mut mihi panin sen lapsen?

Jossain evakkomatalla
marssitauko. Kuvassa va-
semmalla Mikko Poutanen
hevosia huoltamassa. Tällä
Perho-hevosella oli perhe
mukana, tämä kuvassa
näkyvä varsa on syntynyt
keväällä 1944 ja perässä oli
1943 syntynyt varsa, joka
ei näy kuvassa. Kanoja hoi-
telee Anni Kyytinen. Keit-
töjakkara pantiin nurin ja
jalkojen ympärille kana-
verkko, näin syntyi ilmava
kuljetushäkki. Taustalla
Poutasen Hertta-lehmä.
Toivo Poutasen pää erottuu
lehmän takana. Kuvattu
syksyllä 1944.

Kuva 9

Ol omast takkaa kulttuurii
lauletti, soitetti, näyteltii.
Suju meilt Pohjalaisetki
ammunki muut lustimmat.

Kuva 10

Mikä ol olles omas kois
ol tupa, ol läävä, ol liiterii.
Neku tul ase kääs
kaik ol rosmot saava.

**Kiitokset
lähettäjiille!**

Näkökulmia

Kolmivuotias oli kokenut vääryyttä. Iso-sisko oli pistänyt suihinsa keksit, jotka pikkumies oli valinnut itselleen. Hän meni kahdeksanvuotiaalle veljelleen valittamaan kohtaloaan. Isoveli enemmän kokeneena to-kaisi siihen: Älä valita !

Pienempi ei olekaan sitä sorttia, että tyy-tyy millaiseen kohtaloon hyvänsä. Hänen vastauksensa oli napakka: Saan minä valit-taa, jos kerta haluan!

Hyvin kehittyneessä suomalaisessa elä-mässämme huomaamme useinkin valitta-misen aiheita. Ihmisen tekemät järjestel-mät kun eivät näytä koskaan täydelliseksi kehittyvän. Jos me, jotka huomaamme ne epäkohdat, olemme aina kiltisti hiljaa tai tupisemme itseksemme, eivät asia mene eteenpäin. Valittajat ovat usein huonossa maineessa, mutta ovat itse asiassa erittäin tarpeellisia yhteiskuntamme kehittäjiä. On tosi tärkeää, että ihmisten tekemät virheet oikaistaan mahdollisimman nopeasti.

Kuitenkin on niin, että valittamisen ta-pa ratkaisee paljon. Jos valittaminen menee

ruikuttamisen asteelle, sen teho laskee hyvin nopeasti. Kaikki varmaan myöntävät kyl-lästyvänsä hyvin pian jatkuvaan marinaan. Jos aiomme valittaa jostakin asiasta, meidän on siis tarkkaan harkittava keinoimme.

Viranomaiset lähettävät nykyisin pää-töksestensä tiedottaessaan mukaan vali-tusosoituksen. Kun olemme ensin saaneet selville, mitä viranomaisen kapulakieli meille tahtoo ilmoittaa, voimme laatia oman vastauksemme kirjallisena ja lähet-tää se ko. viranomaisen ilmoittamaan osoit-teeseen. Sitten voimme jäädä odottamaan, ymmärrettiinkö virastossa, että me emme tyytyneetkään tehtyyn päätökseen. Vastaus viipyy usein kauan..

Tässä kohdassa nousee vanhukselle useinkin tie pystyyn. Ymmärtääkö hän oi-kein virastosta lähetetyn viestin? Ja miten laatia se valitus? Itsellä ei useinkaan ole tar-vittavaa puhtia asiakirjan laatimiseen. Kuka

tekisi sen vanhuksen puolesta ? Valitusai-kakin siinä helposti lipsahtaa loppuun, kun asiaa miettii . Aivan huomaamatta saattavat taloudelliset tappiot kasvaa vielä mielihar-min lisämausteeksi. Lähiomaisille lankeaa tällaisissa asioissa valvontavastuu. Entäpä jos vanhus haluaa vielä itse selviytyä asi-oistaan, eikä niistä edes puhu omaisille? Hyvin monen lähin omainen on sosiaali-viranomainen.

Joskus tuntuu, että nykysuomalaisille on muotiasia olla tyytymätön lähes kaikkeen. Valitetaan ihan valittamisen ilosta. Todel-lisuudessa kaikki on niin paljon paremmin kuin silloin sota-aikana ja sodan jälkeen, mutta miesmuisti on tunnetusti lyhyt. Tun-nemme jutun puolillaan olevasta juomala-sista. Pessimistin mielestä tilanne on aivan surkea, kun lasi on vasta puolillaan. Opti-misti osaa iloita siitä, että lasi on jo puolil-laan. Olemme erilaisia. ja saamme olla.

Päivälehtiä lukiessa huomaa piankin, että lähes jokaisessa kaupungissa ja pitäjässä on omat ammattivalittajansa. Jos he osaa-vat tarttua asiallisesti aikanaan epäkohtiin ja perustella asiansa, he varmaan piankin huomaavat pääsevänsä päättäjän paikalle. Siellä taas he varmasti oppivat, ettei sen oikean päätöksen sorvaaminen niin helppoa olekaan. Eihän yhden hyvä voi olla kaik-kien paras.

Huomattava osa yhteisen hyvän etsijöistä voidaan luokitella perästä päin tupisijoiksi. ” Kyllä teki niin mieleni sanoa, että ...”. Sel-laiseen tunnen joskus sortuneeni, ja vieläkin hävettää. Mistä saisimme sellaisen rohke-uden, että voisimme sanoa mielipiteemme aikanaan eikä kokouspaikan porstuassa tai viikkojen päästä tyhjille seinille ? Siihen tarvittaisiin vahvaa asioiden ymmärtämistä ja pienen pojan rohkeutta: ” Saan valittaa, jos kerta haluan.”

Lyyli Nevanperä

Juho Ojalainen muistelee päiväkirjamerkinnöissään 1918 tapahtumia. Tässä lehdessä jälkimmäinen osa muisteloista.

Vähän hajanaisia rintamamiehen muistikuvia Viipurin valloituksesta vapausotamme loppuvaiheessa

Rintamalinjan ylitettyä, ei koko päivässä saatu tais- telukosketusta viholliseen. Vapautuneissa kylissä ker- toivat naiset - ei siellä mie- hiä ollut, että peräytyminen kävi hyvin kiireessä tahdis- sa. Olivat sanoneet takaa- ajajien olevan saksalaisia. Majoituimme Kirpeen joel- le, tässä oli suuren sotalai- rin tuntua. Upseerit ajelivat autoillaan, tiedustelijoita tuli ja meni.

Seuraavana aamuna var- hain alkoi marssi Saimaan kanavalle. Juustilaan tultua huonon tiedustelun takia meinasi tulla tappelu sillan yli tulevien omien joukko- jen kanssa, joku haavoittui- kin. Yövyimme hienossa, kylmässä huvilassa. Ma- kuualuseksi löytyi jotakin pehmukettakin. Kovan marssin jälkeen uni maistui mainiosti. Seuraava yöpy- mispaikkamme oli Hanhi- joen kylä.

Majoituspaikkamme vie- reisen talon pihalta kuului tutunomainen ääni. Täällä tapasin naapurinpojan, joka oli maaliskuussa Ahvolassa haavoittunut keuhkoista läpi

ja tullut taas takaisin rinta- malle. Ei häntä pakotettu tulemaan, tuli kun täällä olivat toisetkin, heiltä kaksi muutakin veljeä.

Panssarijunasta ammuttiin kranaatteja

Seuraavana päivänä alkoikin olla jännittävämpää, kun aa- mutuimaan piti vallattaman Hovinmaan asema. Tämä kävi helposti, asemalla ei ol- lut kuin pieni vartioporukka, joka antautui. Upseerit soit- telivat Viipuriin ja kyselivät kuulumisia.

Pian alkoi asema-alu- eelle putoilla kranaatteja Tienhaaran suunnasta, niitä ampui panssarijuna, joka myöhemmin nähtiin seiso- massa Tienhaaran aseman ratapihalla. Kun asemalle oli ehtinyt kokoontua paljon meikäläisiä joukkoja ja tuli- tus oli hyvin tarkkaa, mene- timme muutamia miehiä.

Marssi jatkui Merijoen suuntaan, joskus satutimme miesryhmiä, jotka selittivät olevansa pakolla otettuja, eivätkä ampuneet vaan an-

tautuivat. Viipurin suunnas- ta alkoi nousta suuria savu- pilviä, jotka laajenemistaan laajenivat, luulimme kau- pungin tulipalossa koko- naan tuhoutuvan. Illalla tu- limme Haminan tienvarteen jonkun kilometrin päähän Tienhaaran asemasta. Jäl- keen puolen yön hälytettiin miehet liikkeelle. Alkoi tun- tua jotain ratkaisevaa olevan tulossa. Oli saatu selville, että vihollinen on lähtenyt peräytymään kaupungista Haminan tietä yhtyäkseen Etelä-Suomessa oleviin joukkoihinsa.

Yön pimeydessä jär- jestettiin puolustusasemat molemmin puolin tietä. Aamun sarastaessa alkoi- vat konekiväärit antaa tulta aivan tien täydeltä tulevia vihollismassoja kohden. Pian alkoikin näkyä, val- koista heilutettavan, vaan tuli jatkui yhä molemmin puolin. Huomattuaan tilan- teen toivottomuuden nousi valkoisia lippuja ja myös- kin ampuminen lakkasi. Nyt sai nousta kivien takaa seisomaan, ei enää kuula viheltänyt korvan ohi. Tuli

Juho Ojalainen kuva Ojalaisen perikunta, Sylvi Ojala

tunne, että taisikin säästyä siitä sankarikuolemasta.

Hyviä uutisia naapureille

Tämä olikin viimeinen tais- telu, olivathan meikäläiset toisilta suunnilta tulleet jo kaupunkiin, joka olikin jo kokonaan valkoisten hal- lussa. Vangiksi jäi useita tu- hansia miehiä. Marssimme Tienhaaran asemalle, jossa se jo mainittu panssariju- na kaikessa jylhydessään

”Isäni, Juho Ojalainen, oli syntynyt Hiitolassa 19.1.1895 ja muutti Kurkijoen Titon kylään 1898. Hän kävi Niittylahden kansanopiston 1915. Se ei varmaankaan ollut kovin yleistä pientilan monilapsisen perheen toiseksi vanhimmalle pojalle. Isä otti hyvin aktiivisesti osaa pitäjän ja kylän asioiden hoitoon. Hänen kynänsä jälkeä on Kurkijoki kylästä kylään – teoksen Tittoa koskevat kuvaukset yhdessä Kaarina Vepsän os. Keinänen kanssa. Oheinen isän muistelu koskee vapaussotaa, sen hän on merkinnyt muistiin joskus 1950-luvulla”, näin kirjoittaa Sylvi Ojala (os. Ojalainen)

seisoi asemarakennuksen edessä ensimmäisillä rai- teilla. Asemalla oli noin 100 hevosen kuormasto, jonka otimme mukaan, kun läh- simme Viipuriin. Illansuus- sa kaupunkiin saavuttaessa, oli ihmisiä katujen varsilla kyynelsilmin toivottamassa valloittajat tervetulleiksi. Majoituttiin Neitsytmiemen kasarmilla. Seuraavana päi- vänä alettiin pitää harjoituk- sia sitä suurta Vapunpäivän paraatia varten.

”Minä kiitän teitä uskol- liset Karjalan pojat”, sanoi ylipäällikkö Mannerheim paraatin aikana joukoil- le pitämässään puheessa. Myöskin kaupunkilaiset jär- jestivät juhlat teatteritalossa. Juhlapuheen pitäjä, vanha koulun rehtori, joka oli ko- ko talven ollut vankilassa, sanoi kyynelien silmistä tip- puessa voivansa vakuuttaa, että kaikki viipurilaiset teitä sydämestään rakastavat.

Toukokuun 3. päivänä läksi ensimmäinen juna kau- pungista pohjoiseen päin. Kun en ollut saanut lomaa koko sodan aikana yhtään, pääsin tässä ensimmäisessä

junassa lomalle.

Jouduin pohjalaisten kanssa samaan vaunuun. Heillä oli lotat mukana, jotka pitivät huolen, että ei lomalle menevillä rintama- miehillä ollut nälkä. Illan suussa tallustelin asemalta kotikylälle päin.

Ensimmäisessä talossa, johon piti poiketa tuomaan terveisiä rintamalla oleval- ta kahdelta pojalta, oltiin jo nukkumassa. Tuvan ovi ei ollut rampissa, pääsin sisään omin avuin. Liikettä kuultuaan, olivat isä ja äiti pian ylhäällä. Mukavalta tuntui, kun sai tuoda tiedon, että pojat jäivät terveisinä ja reippaina Viipuriin. Samoin toisen naapurin pojat, joita oli kolmekin veljestä siellä. Olisihan se pahemminkin voinut olla.

(Kertomuksessa esiinty- vät paikan nimet saattavat olla virheellisiä, johtuen käsikirjoitetun tekstin epäselvyydestä. toim. huom. otsikointi ja väliotsikointi toimituksen.)

Myös suomalaisten aloitettava sopeutuminen ilmastonmuutokseen

- Ilmastonmuutokseen on sopeuduttava, pelkkä il- mastonmuutoksen hillintä ei enää riitä, lähettää Il- matieteen laitoksen sää- ja turvallisuuspalvelun johtaja Juhani Damski terveisiä kai- kille suomalaisille.

Damski sanoo sopeutu- misen tarkoittavan suoma- laistenkin kohdalla muu- toksia lähes kaikilla elämän aloilla. Hän korostaa, että pelkkä ilmastonmuutoksen hillintä ei globaalissa talou- dessa riitä, vaan aktiivinen ilmastonmuutokseen sopeu- tuminen ja sen suunnittelu on aloitettava kaikkialla, myös Suomessa.

- On myös huomattava, että sopeutuminen ilmas- tonmuutokseen tarkoittaa eri asioita Itä-, Länsi, Poh- jois- ja Etelä-Suomessa, Damski kuvaa kuinka eri lailla ilmastonmuutos iskee pinta-alaltaan ison Suomen eri osiin.

- Päästöt kohdentuvat alueellisesti, mutta ilmas- tonmuutos ei tunne rajoja, Damski muistuttaa.

Damski korostaa ilmas-

tonmuutoksen ehtineen jo niin pitkälle, että kansain- väliset toimet ilmastonmuu- toksen hillitsemiseksi voivat pysäyttää sen noin vuoteen 2060 mennessä, mutta muu- toksen sopeutumista ei enää voida eikä pidä lykätä.

Damski toteaa elintarvi- ketuotannon, rakentamisen ja asumisen, lämmityksen ja energiahuollon ja liiken- teen alueiksi, joissa ilmas- tonmuutoksen vaikutukset tuntuvat selvästi, ja muu- toukset koskettavat myös suomalaisia.

Damskin mielestä Suo- men innovaatiokoneisto voi hyötyä merkittävästi globaa- lista sopeutumisesta ilmas- tonmuutokseen ja siihen tarvittavista teknologiain- vestoinneista, mutta tiukka paikka voi tulla sitten, kun puhutaan kansalaisten ja perheiden henkilökohtai- sesta ilmastonmuutokseen sopeutumisesta, mikä voi maksaa tulevaisuudessa tuntuvastikin.

Damski voi olla tyyty- väinen työpaikastaan Ilma- tieteen laitoksella laman

keskellä, sillä säätietojen kysynnän merkitys vain kasvaa. Hän kertoo tilasto-

jen osoittavan, että sään- nusteisiin käytetty euro tulee kuusinkertaisena takaisin.

Damski ei hätkähdä sää- ennusteiden kovaakaan kri- tiikkiä kuluneena kesänä.

- Säänennustamisen tark- kuus on parantunut, Damski toteaa ja vakuuttaa sen kos- kevan myös sateiden ennus- tamista.

Lisätietoja:

www.saimaasummit.fi

Turistiryhmä oli tilannut helikopterin, jotta Kar- jalan kiertomatka sujuisi nopeammin. Yhtäkkiä yksi koputtaa lentäjän olka- päälle: ”Kuljettaja, täällä vetää niin kovasti. Sulkisit-

teko tuon pyörivän tuulet- timen tuolla ylhäällä.”

Vaimo sanoi miehelleen: ”Lääkäri määräsi minut lomalle etelään. Mah- dollisimman pian ja niin pitkäksi aikaa kuin mah- dollista. Mutta minne minä oikein menisin, Jaltalle vai Sotshiin?” Toiselle lääkä- rille - mies vastasi.

Antti Tuuri jälleen Rahjan housuissa

Antti Tuuri kertoi kolmisen vuotta sitten punakaartilaisveljesten Rahjan Einon ja Jukan asejunaseikkailusta vuoden 1918 kansalaissodan mainingeissa. Nyt Antti Tuuri on palannut jälleen Rahjan veljesten pariin. Vuorossa on vanhin veli Jaakko, veturinkuljettaja joka toteutti uhkarohkean suunnitelman hakemalla talvella 1918 junalastillisen vehnää Siperian Omskista, joka on 4000 kilometrin päästä Helsingistä.

Kirjailija on asettunut sananmukaisesti Jaakko Rahjan housuihin, sillä hän on kirjoittanut romaaninsa minä-muodossa. – Kun lehdissä oli kirjoitettu, että yksi Rahja toi Suomeen viinaa, toinen Rahja aseita, nyt pitäisi vielä sellainenkin Rahja löytyä joka toisi nälkää näkeville ihmisille leipää; niin minä sanoin, että tässä nyt sitten kai on se kolmas Rahja, se leipä-

rahja. Näin määritteli Jaakko Rahjan elämään sukeltanut kirjailija Antti Tuuri uutuskirjansa Suuri viljajuna Siperiasta – kirjoittamansa kirjan julkistamistilaisuudessa Loimaalla.

Antti Tuuri kertoi saaneensa kirjaa varten hyvää materiaalia loimaalaiselta Arto Pietilältä, Veturimiesliiton lehdistä 1950-luvulta, Rautatiemuseosta, Kansanarkistosta, Työväenarkistosta ja Höyryveturimuseosta.

Esikuvina ovat olleet todelliset, nimiltä mainitut, todellisesti eläneet henkilöt, veturimiehet ym. työväenaktiivit ja eri alojen ammattilaiset joita puolitoista kuukautta kestäneellä junamatkalla tarvittiin 31 henkilöä.

On selvää, että arkistomateriaalin täytteeksi on tarvittu myös fiktiota faktojen sekaan. Näiden elementtien yhteensovittaminen on Antti Tuurilta onnistunut

jännitysromaanin tyyliin, kun vaikealla matkalla tarvittiin sopeutumista ennalta arvaamattomiin tilanteisiin. Sen lisäksi, että ennakolta oli pyritty valmistautumaan mm. runsaalla ”natshajulla” eli lahjuksilla ja Kerenskin ruplilla kaupantekoon ja eri kohteiden ”voitelemiseen”.

Jaakko Rahjan organisoiman viljajunan lisäksi lähetettiin vähän myöhemmin kaksi muutakin junaa matkaan. toinen Turusta ja toinen Viipurista mutta ne eivät pystyneet siihen, mihin Rahja pystyi: tuomaan junalastillisen vehnää halki levottoman ja liitoksissaan natsisevan Venäjän maan aina Helsinkiin saakka. Lienee ollut kohtalon ivaa, että pian viljajunan Helsinkiin saapumisen jälkeen punakaarti menetti asemansa kaikkialla Suomessa.

Lähtiessään kokoamaan junaan ja siihen miehistöä

oli Jaakko Rahjalla Leninin allekirjoittama ja Oskari Tokoilta annettu lupalappu hakea suomalaisella junalla peräti 400 vaunulastillista Svinhufvudin ja Renwalin Venäjältä ostamaa ja valmiiksi maksettua viljaa Omskista. Tosin kuului epäileviä ääniä siitä annettaisiin ko. vilja suomalaisille punakaartilaisille. Rahjan porukka toki varovaisina tinki siitä määrästä jo heti pois yli puolet, arvioiden, että jo 150 vaunulastia oli arvioitu yläkanttiin. Ja viljaa varten varattiin mukaan myös runsaasti Kerenskin ruplia.

200 sivua sisältävä kirja on, kuten jo aiemmin tuli mainittua, paitsi ajan ja olosuhteiden kuvaus, myös jännittävä seikkailuromani riippumatta siitä, millainen on lukijan katsantokanta tuon ajan poliittisiin virtauksiin ja niiden aiheuttamiin tapahtumiin.

Vanha sanonta on, että vallankumous syö lapsensa. Näin kävi myös Rahjan veljessarjalle. Jaakko Rahja päätyi seikkailurikkaalla matkalla olleen veturinsa kanssa pakolaisjunan mu-

Kirjailija Antti Tuuri kirjoittaa omistuskirjoituksia uutuskirjansa nimisivuille.

kana punakaartin kukistuttua Neuvostoliittoon, missä hän asettui asumaan Petroskoihin. Siellä hän asui vaatimattomissa oloissa ja kuoli vaikeaan sairauteen vuonna 1926. Rahjan höyryveturin, numero 609, Suomen valtio

osti 1920-luvulla takaisin Neuvostoliitosta. Nykyisin tuo Lokomon valmistama veturi on nähtävänä Höyryveturimuseossa Haapamaellä.

Arvi Heinonen.

Lukijoilta

KOMEA VONKALE SYVISSÄ VESISSÄ

Mark Heinonen Jr. ja isosetä Urpo Heinonen kaloineen. Kala oli Markin ensimmäinen Blue fish. Niitä ei Suomen vesillä ole. Markin isoisän Kaukon juuret menevät Rummunsuolle kuten Urponkin.

Oikealla Hibiskus (kiinanaruusu) autotallimme nurkalla Connecticutissa. Kukka on halkaisijaltaan 22 senttiä ja kukkii syyskesästä noin kuusi viikkoa ja joka aamu on uudet kukat.

terv. Urpo Heinonen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **35 eur.** Tilattuna alle 1,50 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuussa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Kirjoituskilpailu

Kurkijoki-Säätiö ja sanomalehti **Kurkijokelainen** julistavat kirjoituskilpailun, joka on avoin kaikille, joilla on muistoja ja kokemuksia ajalta, jolloin karjalaiset oli siirretty uusille asuinsijoille. Sopeutuminen, oman maan hankinta, rakentaminen sekä vastaan tulleet muut vaikeudet koettelivat tuolloin siirtoväkeä usein jopa kohtuuttomasti. Mutta oli myös ilon ja onnen hetkiä, jotka antoivat toivoa ja uskoa tulevaisuuteen.

Kirjoittakaa niistä, mieluummin koneella, ja lähetäkää tuotoksenne 30.9.2009 mennessä osoitteella: Sanomalehti Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA. Kuoreen merkintä: ”Kirjoituskilpailu” ja nimimerkki. Kuoren sisälle on laitettava kirjoituksen lisäksi suljettu kuori, jonka päällä on nimimerkki ja sisälle on laitettava paperi, jossa on nimimerkki ja kirjoittajan nimi ja osoite sekä puhelinnumero. Lisätietoja tarvittaessa voi soittaa numeroon 0500875211 (Eino Vepsä).

Kurkijokelaisella on oikeus julkaista vastikkeetta kaikki kirjoitukset ja ne jäävät Kurkijoki-Säätiön omaisuudeksi ja säilytettäväksi Kurkijoki-museossa.

Parhaat kirjoitukset palkitaan ja palkinnot jaetaan Kurkijokelaisen 60-vuotisjuhlissa Loimaan Heimo-linnassa 15.11.2009.

Toivomme runsasta osanottoa, sillä kyseisistä rakentamisen ja raivaamisen ajoista ei ole tarpeeksi tallennuksia ja niistä muistavien joukot nopeasti vähenevät.

Kurkijoki-Säätiö

VIELÄ EHDIT!

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. San Marino
2. Kankaanpäässä
3. Iepakkolaji
4. Mustaleski (on myrkyllinen)
5. Honshu
6. Björn Vikström
7. Knessetiksi
8. Lohtajalla
9. 30 kilometriä
10. Saudi-Arabiassa

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on s detty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntiä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvähvistaja
Kauppakatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Erikoishammasteknikko

EHT-liiton jasen

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179